

Prezidentin köməkçisi Hikmət Hacıyev Ermənistanın təxribatları ilə bağlı “Russia Today Arabic” kanalına müsahibə verib

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi – Prezident Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyev “Russia Today Arabic” kanalına müsahibə verib. AZƏRTAC müsahibəni təqdim edir.

RT Azərbaycanın xarici şöbəsinin rəhbəri Hikmət Hacıyev. Səhifənin aşağı hissəsində Azərbaycanın xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyevin müsahibəsi təqdim olunur.

– Bu, erməni tərəfinin yalanıdır. Biz mülki vətəndaşları qoruyuruq. Ermənistan tərəfindən bu döyüşlər başlananda biz çalışdıq ki, mülki şəxsləri itkilərdən qoruyaq. Dağlıq Qarabağ regionuna gəldikdə isə, Azərbaycan orada heç bir qəsəbəyə, mülki obyektə hücum etmir. Jurnalistlərlə bağlı demək istəyirəm ki, beynəlxalq jurnalistləri bu gün erməni işğalı altında olan ərazilərə səfər etməkdən imtina etməyə çağırırıq. Bu, onların həyatları üçün təhlükəli ola bilər. Dağlıq Qarabağ Azərbaycanın işğal olunmuş torpaqlardır. Erməni tərəfi bu torpaqlarda olan jurnalistlərin taleyi üçün tam məsuliyyət daşıyır. Əlbəttə, bu torpaqlarda bütün jurnalistlər üçün təhlükə var. Nəzərə almaq lazımdır ki, erməni silahlı qüvvələri bu döyüşlər ərzində mülki şəxslərdən və jurnalistlərdən insan qalxanı kimi və təbliğat məqsədilə istifadə edirlər. Təbii ki, biz yaralanan jurnalistlərə görə təəssüfləndiyimizi bildiririk.

– Azərbaycan bu gün Dağlıq Qarabağda atəşkəsin bərpası üçün hansı yolu görür. Siz deyirsiniz ki, bu ərazi işğal olunub. Fikrinizcə, həllə nail olmaq üçün nə tələb olunur?

– Biz burada səbəb və nəticə prinsipinə əsaslanmalıyıq. Səbəb budur ki, Ermənistan Azərbaycanın bu bölgəsini, ona bitişik rayonları işğal edib. Bu, əsas səbəbdir və regionda sülhə, sabitliyə əsas təhlükədir. Bu, son gərginliklərə də əsas səbəbdir. Bu fəaliyyətlərin nəticəsi isə budur ki, biz sülh danışıqlarını irəli apara bilmirik, lakin burada erməni silahlı qüvvələrinin Azərbaycan torpaqlarını tərk etməsi, işğal vəziyyətinin sona çatması lazımdır. Bu münəqişənin həllinə nail olmaq üçün beynəlxalq hüquqa istinad etmək lazımdır.

– Siz siyasi həll istəyirsiniz, lakin bu siyasi həll üçün şərtlər qoyursunuz. Dediniz ki, Ermənistan qoşunları Qarabağdan çıxarılmalıdır. Qarşılıqlı olaraq siz Yerevanın irəli sürdüyü şərtləri və tələbləri yerinə yetirməyə hazırsınız?

– Azərbaycan nə deyirsə beynəlxalq hüquqa əsaslanır. BMT Təhlükəsizlik Şurasının münəqişə ilə bağlı qəbul etdiyi qətnamələr mövcuddur. Xatırlatmaq istəyirəm ki, BMT Təhlükəsizlik Şurası 4 qətnamə qəbul edib. Bu qətnamələr münəqişənin həlli üçün çərçivə müəyyən edir. Bütün qətnamələrdə deyilir ki, Ermənistan tərəfindən silahlı qüvvələrin istifadəsi qəbul edilməzdir. Bu qətnamələr Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğal olunmuş ərazilərdən dərhal və qeyd-şərtsiz çıxarılmasını tələb edir. Biz BMT Təhlükəsizlik Şurası tərəfindən qəbul edilmiş bu qətnamələrin icra olunmasını istəyirik. Bütün bunlar silahlı qüvvələrin

– Yaxşı, bəs Paris və Yerevanın başqa muzdluların digər münəqişə regionlarından gəlib burada döyüş meydanında olması fikirləri barədə nə deyirsiniz?

– Ermənistan Azərbaycana qarşı çirkin təbliğat aparır. Erməni tərəfindən soruşuram: Uzun illərdir ki, erməni tərəfi Suriya və Livan ermənilərini gətirir və onları Azərbaycana, onun silahlı qüvvələrinə qarşı müddətli istifadə edir. Biz müxtəlif radikal erməni təşkilatlarından müddətli və könüllüləri olduğunu müəyyənləşdirmişik. Hələ 1990-cı illərin əvvəllərində hərbi əməliyyatlar başlayanda Ermənistan Azərbaycana qarşı döyüşlərdə terrorçulardan istifadə edirdi. Siz bu sualı ermənilərə ünvanlayın. Qoy onlar desinlər ki, nə üçün muzdluları göndərirlər.

Fransanın ittihamlarına gəlincə, biz Fransanı vasitəçi tərəf kimi görməli idik. Lakin Fransa bu münəqişənin mahiyyətini dərk etmir. Aydın ki, Fransa daim erməni tərəfini dəstəkləyir və Ermənistanı meyilli olub. Bu gün Fransa seçkilər ərzindədir. Buna görə də bəzi siyasətçilər erməni lobbisinin dəstəyinə nail olmaq istəyirlər. Onlar erməni diasporunun simpatiyasını qazanmaq istəyirlər. Ona görə də onlar Ermənistanın Azərbaycana qarşı apardığı təbliğatda iştirak edirlər. Biz bunu qəbul etmirik. Azərbaycanın muzdlulardan istifadə etdiyini iddia edənlər demək istəyirəm ki, onlar muzdlulardan istifadə edən tərəfə diqqətlə baxsınlar.

– Əgər bunu yalnız Yerevan desəydi, bəlkə də sizinlə razıla bilirdik. Amma burada dünyanın mötəbər və ermənilərə meyilli olmayan kanalları var ki, onlar cəbhə xəttində olan əsgərlərlə görüşüb müsahibə alıblar. Onlar Suriyadan Türkiyə yolu ilə döyüşdə iştirak etmək üçün gəliblər.

– Mən burada heç bir məntiq görmürəm. Niyə görə Azərbaycan Suriyadan və Liviyadan hər hansı muzdlunu burada döyüşmək üçün cəlb etməlidir. Bu, qeyri-məntiqidir. Bu, Azərbaycan siyasətinə uyğun deyil. Azərbaycan nəyə görə ehtiyac hiss etməlidir ki, üçüncü dövlətlərdən muzdlular gətirsin. Bizim kifayət qədər qüvvələrimiz, əsgərlərimiz və zabitlərimiz var. Kifayət qədər texnikamız da var. Azərbaycan əsgərləri bu münəqişənin xarakterini bilir və regionu tanıyırlar. Bir gecədə başqa yerdən gətirilən muzdlular düşmən qüvvələri ilə necə döyüşə bilər? Bu, məntiqsizdir. Biz bunu anlaya bilmirik və hesab edirik ki, bu, erməni təbliğatının bir hissəsidir.

– Hesab edirsinizmi ki, Qarabağdakı bu gərginlikdən öz arala-

– Birincisi, Ermənistanı ittiham etmək lazımdır. Məhz Ermənistan bu regiondakı gərginlikdən istifadə edən, yararlanan tərəfdərdir. Ermənistan Soros Fondundan dəstək alır. Soros erməni xalqına çox şey vəd edib. Odur ki, Ermənistan öhdəliklərini yerinə yetirmək istəyir. Ermənistanda iqtisadi vəziyyətin pisləşməsi barədə dəyə bilirik ki, bir çox dövlətlərdə inqilab tarixləri bu reallığı göstərir. Digər tərəfdən, görürük ki, Ermənistan, xüsusilə onun yeni müdafiə naziri militarist xarakterlidir, müharibəyə meyillidir. O, Ermənistanın hərbi doktrinasının müəllifidir. Bu doktrinada daha çox müharibəyə çağırış var. Bu, onu göstərir ki, Ermənistan Azərbaycanın yeni ərazilərini ələ keçirmək və sülh danışıqlarında üstünlük qazanmaq istəyir. Bu, qeyri-realdır. Onlar “böyük Ermənistan” siyasətini həyata keçirmək, yeni ərazilər işğal etməklə erməni imperatorluğunu yaratmaq istəyirlər. Bu, Ermənistan hakimiyyətinin həyata keçirdiyi doktrinadır. Bütün bunlar onu göstərir ki, məhz Ermənistan işğaldan yararlanan dövlətdir. Həm də onu göstərir ki, Ermənistan bu münəqişədə qabaqcadan hazırlıq görüb. Bu, öz-özünə yaranan münəqişə deyil. Bu, Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən qabaqcadan planlaşdırılıb. Onlar bununla Ermənistan doktrinasını və “böyük Ermənistan” xülyasını reallaşdırmağa hədəfləniblər. Onlar Azərbaycanın mülki vətəndaşlarını hədəfə alıblar.

– Rusiya, ABŞ və Fransanın həmsədr olduğu Minsk qrupu əvvəllər döyüşləri dayandıra bildirdi. Bəs, bu gün Minsk qrupu nə təklif etməlidir ki, döyüşlər dayansın və tərəflər danışıqlar masasında aylaşsınlar?

– Son vəziyyətlə bağlı onu deyə bilərəm ki, bu qrupda həmsədr olan dövlətlər də məsuliyyət daşıyırlar. Mən bütün proses barədə danışaram. Minsk qrupu təkcə atəşkəsə deyil, həm də bu münəqişənin həllinə məsuliyyət daşıyır. Münəqişənin həlli üçün hərtərəfli proqram olmalıdır. Təəssüf ki, biz bunu görmədik. Minsk qrupu yalnız tərəflərin fikirlərini bir-birinə çatdırmaq-la məşğuldur. Onlar üzrlərinə heç bir məsuliyyət götürmürlər. Bu qrupa üzv olan bəzi dövlətlərə gəlincə isə, onlar Ermənistanı meyilli mövqeyə tuturlar. Biz son vaxtlar bir neçəsinin mövqeyini gördük. Bütün bunlar bu fikirləri təsdiq edir. Minsk qrupunun fəaliyyətinə gəlincə, biz iştirakçı dövlətlərlə əməkdaşlığa açığıq. Onlar dünya birliyinin bir hissəsidir. Minsk qrupunun əsas mandatı BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinin

– Sonuncu sualın döyüşlərin miqyasının genişlənməsi ehtimalı barədədir. Azərbaycanı və Ermənistanı dəstəkləyən tərəflərin, müvəqqətin olduğunu nəzərə alsaq, bu münəqişənin miqyasının genişləndirilməsi məsələsi barədə fikrinizi bilmək istəyirəm.

– Azərbaycan buna tamamilə qarşıdır. Azərbaycan istəmir ki, bu region xarici aktorların arasında mübarizə meydanına çevrilsin. Biz regionda sülh və sabitliyi təmin etməliyik. Buna görə də Azərbaycan düşmən tərəfi sülhə məcburetmə əməliyyatında iştirak edir. Ermənistan isə sülh danışıqlarını iflasa uğradır. Uzun illərdir ki, biz Ermənistanın danışıqlar prosesini uzatdığını şahid oluruq. Buna görə Azərbaycan Ermənistanı sülhə məcbur etmək üçün bir neçə tədbir görür. Amma Azərbaycan hər hansı xarici tərəfin bu hərbi münəqişədə iştirakının əleyhinədir.

icrasını təmin etməkdir. Lakin o, bu qətnamələrin icra edilməsində uğursuzluğa düçar oldu. Buna görə də biz bu gün hərbi gərginliklə üzləşirik.

– Rusiya dəfələrlə vurğulayıb ki, o, Azərbaycan və Ermənistan arasında orta mövqeyə tutur. Eyni zamanda, o, bu münəqişədə son qoymaq üçün istənilən dialoqa ev sahibliyi etməyə və ona say göstərməyə hazır olduğunu bildirib. Rusiyanın mövqeyini necə qiymətləndirirsiniz? Bu gün Moskvadan nə istəyirsiniz?

– Rusiya Azərbaycanın strateji tərəfdaşdır, Azərbaycana qonşu dövlətdir. Rusiya ilə Azərbaycan arasında yaxşı qonşuluq əlaqələri var. Bu tərəfdaşlıq çərçivəsində Rusiya ilə Azərbaycan arasında bir sıra tədbirlər həyata keçirilir. Həqiqətən biz hesab edirik ki, Rusiya da bu regionda sülh üçün narahatdır. Belə ki, Rusiya da Qafqaz regionuna qonşu dövlətdir. O da bu regionda yerləşir. Bu regionda sülh onun da xeyrinədir. Ona görə də sülhə nail olunmasında maraqlıdır. Qarşılıqlı şəkildə anlaşıqlı ki, Ermənistanın hərbi qüvvələri Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ regionundan çıxmadan sülhə nail olmağa çalışır. Eyni zamanda, BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinin icrası təmin edilməlidir. Yalnız belə şəraitdə hamı – Azərbaycan, Rusiya və Ermənistan bundan yararlanıb. Ermənistan həmin qətnamələrin tələblərinə əməl etməlidir və uydurma tarixi geosiyasi ambisiyalarından əl çəkməlidir. Biz əməkdaşlığa əsaslanmalıyıq. Lakin çox təəssüf ki, biz bu gün bunun əksini görürük. Ermənistan nifrətə köklənib, ərazilərin ilhaqına və işğala çalışır. XXI əsrdə beynəlxalq əlaqələrdə bu, qəbul edilməzdir.

– Qarabağda döyüşlərin yenidən alovlanmasının səbəbləri hansılardır?

– Sentyabrın 27-də Ermənistan silahlı qüvvələri bu bölgədə azərbaycanlı mülki şəxslərə hücumla başladı. Bundan əvvəl Ermənistan silahlı qüvvələrinin cəbhə bölgəsində cəmləşdirilməsinin şahidi olduq. Həmçinin iyul ayında Ermənistan Azərbaycanla sərhəddə təxribat törətdi. Bundan əvvəl isə Ermənistanın baş naziri danışıqlar prosesini dəfələrlə pozmağa cəhd göstərdi. Gördüyünüz kimi, Ermənistanın çoxlu hərbi təxribatları ilə üzləşirik. Son günlər daha çox belə təxribatların şahidi olduq. Bütün bunlar Azərbaycanı sentyabrın 27-də bu təxribatların qarşısını almaq, vətəndaşlarımızın təhlükəsizliyini və ölkəmizin suverenliyini qorumaq üçün əks-hücum əməliyyatı həyata keçirməyə məcbur etdi.

– Bu gün hadisələrin gedişini necə qiymətləndirirsiniz? Sizcə, bu, uzunmüddətli müharibənin astanası deməkdir, yoxsa danışıqlara başlamağa gətirib çıxarmaq üçün adı hərbi hərəkətlərdir?

– İndi bunu demək mənim üçün çətinidir. Lakin onu deyə bilərəm ki, hazırda Ermənistan silahlı qüvvələrinin kəndlərimizi və qəsəbələrımızı, eləcə də mülki şəxsləri bombalamasından ciddi narahatlıq keçiririk. Azərbaycan kəndlərinin və qəsəbələrin artilleriya atəşinə məruz qalması nəticəsində xəstəxanalar və məktəblər dağılıb, mülki şəxslər, o cümlədən, uşaqlar həlak olub, müxtəlif infrastruktur obyektləri məhv edilib. Bütün bunlar ermənilərin artilleriya atəşi nəticəsində baş verib. Görürük ki, hadisələr çox təhlükəli istiqamətdə inkişaf edir. Bundan başqa, səhər və kəndlərimizin təkcə Azərbaycanın işğal altında olan ərazilərindən deyil, həm də Ermənistan ərazisindən birbaşa raket atəşinə tutulmasının şahidi oluruq. Məsələn, ərazimizin raket atəşinə tutulması nəticəsində 20 azərbaycanlı mülki şəxs öldürülüb, onlarla yaralı var.

– Erməni tərəfi də deyir ki, siz mülki məkanları hədəf seçirsiniz. Hətta bu regionda döyüşləri dünən və bu gün işıqlandıran jurnalistlərin arasında da yaralıların olduğu deyilir.